

**การจัดกิจกรรมการสร้างร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์
เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย**
**Organizing activities to create cooperation among parents using
information materials to promote life skills of early childhood children**

นิตยาพร นันทอง^{1,*} และ รุ่งลาวัลย์ ละอามคำ²

Nitiyaporn Nanthong^{1,*} and Rungrawan Laumka²

^{1,2}หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{1,2}Master of Education, Faculty of Education of Early Childhood Education, Program in Early
Childhood Education, Maha Sarakham Rajabhat University

*Corresponding author's e-mail: modlovemidy@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received)

30 กันยายน 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

14 ธันวาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

23 มกราคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากิจกรรมการสร้างร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ 3) เพื่อศึกษาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้สารนิทัศน์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 ประกอบด้วย 1) นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 5 คน นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 7 คน รวม 12 คน 2) ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 5 คน ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 7 คน รวม 12 คน ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านหนองบะโคกสว่าง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการสร้างร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการเชื่อมโยงปัญหา ขั้นวางแผนร่วมกัน ขั้นดำเนินการ ขั้นนำเสนอ และขั้นสรุปอภิปรายผล ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมการประชุม การรายงานพัฒนาการเด็ก การสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน 2) หลังการจัดกิจกรรมโดยใช้สารนิทัศน์ผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน และด้านการตัดสินใจสูงกว่าก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ย 89.50 อยู่ในระดับดีมาก 3) หลังการจัดกิจกรรมการสร้างร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์เด็กมีทักษะชีวิตสูงกว่าก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ย 63.92 อยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: สารนิทัศน์, ความร่วมมือของผู้ปกครอง, ทักษะชีวิต, เด็กปฐมวัย

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the activities to create cooperation among parents using educational materials. 2) to study the cooperative behavior of parents using educational materials. 3) to compare the life skills of early childhood children before and after the organization. Activities Using Newspapers The target group used in this research is students and parents of students in kindergarten 2-3, consisting of 1) 5 students in kindergarten 2, 7 students in kindergarten 3, totaling 12 people. 2) Parents of students. Kindergarten 2 level, 5 people, parents of kindergarten 3 students, 7 people, total 12 people, of the 1st semester, academic year 2023, Ban Nong Ba Khok Sawang School, Phon District, Khon Kaen Province. Under the jurisdiction of the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 3, statistics used in data analysis include mean, percentage, and standard deviation. The results of the research found that 1) Activities to create cooperation among parents using information materials consisted of 5 steps, including the problem linking step. joint planning stage Action stage, presentation stage, and summary and discussion stage. Encourage parents to participate in meeting activities. Child development reporting Communication between home and school participating in school activities 2) After organizing activities using Newspaper: The Parents have cooperative behaviors in communication. Volunteer side the learning aspect at home and the decision-making aspect were higher than before the experiment, with an average of 89.50, which was at a very good level. 3) After organizing activities to create cooperation among parents using news materials, the children had higher life skills than before the experiment. Average 63.92 is at a good level.

Keywords: Documentation, Parent cooperation, Life Skills, Early Childhood

บทนำ

การเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับประเทศไทยยุค 4.0 คือ การเตรียมความพร้อมนักเรียนตั้งแต่ในระดับปฐมวัย เพื่อที่นักเรียนจะได้เติบโตเป็นเด็กที่รู้เท่าทัน และปรับตัวได้กับยุคสมัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะชีวิตที่จำเป็น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใหญ่ควรใส่ใจ

ควรเริ่มต้นปลูกฝัง จากครอบครัวเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตของนักเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ในปัจจุบันเติบโตขึ้นท่ามกลางความสบายจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จนไม่สามารถทำอะไรด้วยตนเอง แม้กระทั่งการทำการบ้านง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน (พิริยะ ผลพิรุฬห์, 2552) การพัฒนานักเรียนที่ดี เริ่มต้นจากครอบครัว นักเรียนจะเติบโตและมีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพอย่างไร จะเป็นคนที่มุ่งประโยชน์แก่สังคมอย่างไร ส่วนหนึ่งย่อมขึ้น อยู่กับสภาพครอบครัวและวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัว เป็นสำคัญ ผู้ปกครองถือเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อความเจริญเติบโต พัฒนาการ การเรียนรู้ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กนักเรียน (มานิตา ลิ้มทอชิต อรรถนุพรรณ, 2561) การจัดทำสารนิทัศน์ เป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างคุณภาพ การประเมินพัฒนาการ ซึ่งทำให้ผู้ปกครองหรือผู้อ่านสารนิทัศน์ ในภาพรวมของนักเรียน เข้าใจถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งระบบสารนิทัศน์ที่ดีจะช่วย สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ได้รับรู้ถึงคุณค่าของงานของตน ช่วยทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ช่วยครูในการ ประเมินพัฒนาการนักเรียน (พัชรี พลโยธิน, 2560)

จากการสำรวจข้อมูลนักเรียนของครูผู้สอน พบว่า บริบทของโรงเรียนบ้านหนองบะโคกสว่าง ร้อยละ 85 นักเรียนส่วนใหญ่จะได้รับการเลี้ยงดูโดยผู้สูงอายุทำให้นักเรียนถูกเลี้ยงแบบตามใจ เลี้ยงแบบให้นักเรียน อยู่กับโทรศัพท์มือถือ มากกว่าการเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดทำให้เด็กเอาแต่ใจตนเอง ร้องไห้งอแงเมื่อถูกขัดใจ ยึดตนเองเป็นสำคัญ ตลอดจนมีพฤติกรรมที่รุนแรงบ่อยครั้งมีอาการตัวเกร็งเมื่อโกรธหรือไม่พอใจผู้อื่น ทำลายข้าวของ เมื่อถูกคนรอบข้างขัดใจ มีอารมณ์ที่หงุดหงิดโมโหง่ายเวลาที่ไม่ได้สิ่งของจากเพื่อนๆ มักจะขว้างปา สิ่งของเมื่อโดนขัดใจ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ ไม่ได้ เมื่อมีปัญหาหรือเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดขึ้น นักเรียนมักจะ ร้องไห้ ไม่รู้วิธี การแก้ปัญหา ไม่สามารถสื่อสารหรือบอกวิธีการแก้ปัญหาได้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เริ่มรุนแรงมาก ยิ่งขึ้น (โรงเรียนบ้านหนองบะโคกสว่าง, 2565) ถ้านักเรียนเติบโตขึ้นมาจะเป็นผู้ใหญ่ที่มีอารมณ์ไม่มั่นคงและ ความสามารถในการกำกับดูแลตนเองก็ทำได้ยาก ไม่สามารถแก้ปัญหาหรือทำอะไรได้ด้วยตนเอง รวมทั้ง ไม่สามารถที่จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ นักเรียนอยู่กับสื่อเทคโนโลยีเหล่านี้มาก ๆ หรือเรียกอีกอย่างว่า “พฤติกรรมเนือยนิ่ง” (แผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย, 2561-2573) เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะ ชีวิต ความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ทักษะชีวิตของนักเรียนสำคัญมาก เพราะทักษะชีวิต จะช่วยให้นักเรียนดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมตามวัย และมีความสุข พร้อมทั้งจะ เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต และนำพาประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายของโมเดล “ประเทศไทย 4.0” ได้อย่างมีคุณภาพอย่างยั่งยืน

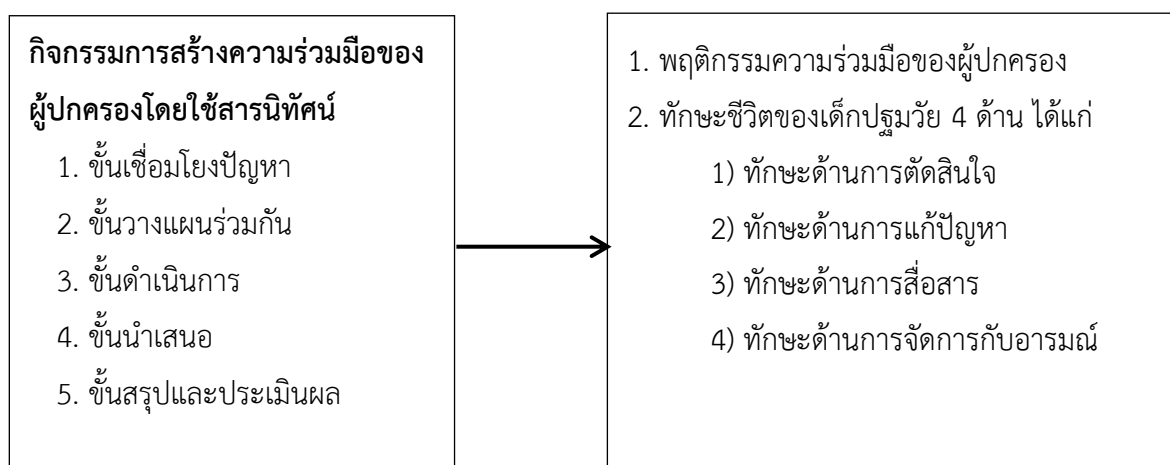
จากเหตุผลและความสำคัญของปัญหาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ทักษะชีวิตของเด็กสำคัญมาก เพราะ ทักษะชีวิตจะช่วยให้เด็กดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมตามวัย และมีความสุข พร้อมทั้ง จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต และนำพาประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายของโมเดล “ประเทศไทย 4.0” ได้อย่างมีคุณภาพอย่างยั่งยืน การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนผู้ปกครองควรให้การสนับสนุน

ชี้แนะส่งเสริมจากบุคคลในครอบครัว ให้เด็กได้เรียนรู้ ปรับตัว ฝึกการแก้ปัญหา การเผชิญกับความยากลำบาก ผ่านกิจกรรม สารนิทัศน์โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันกับนักเรียนผลที่ได้จากการวิจัยนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยและผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัด กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กโดยผู้ปกครองแลเห็นถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้ สารนิทัศน์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาให้เด็กปฐมวัย มีทักษะชีวิตที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากิจกรรมการสร้างความร่วมมือผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้สารนิทัศน์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องผลการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์เพื่อส่งเสริม ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย เป็นการวิจัยในรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Pre-Experimental Design มีวิธีดำเนินการศึกษาประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็ก และผู้ปกครองเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2-3 ประกอบด้วย

- 1) นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 5 คน นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 7 คน รวม 12 คน
- 2) ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 จำนวน 5 คน ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 7 คน รวม 12 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวกหรือสมัครใจ (Convenient or Volunteer Sampling) ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านหนองบะโคกสว่าง อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย 2) แบบประเมินทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยประกอบไปด้วยแบบทดสอบสถานการณ์ 4 ด้าน ได้แก่ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการจัดการกับอารมณ์ รายการทดสอบสถานการณ์ด้านละ 6 ข้อ รวม 24 ข้อ 3) แบบวัดพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครอง

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย จำนวน 24 แผน รวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็น Rating Scale 5 ระดับโดยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีผลการประเมินอยู่ระหว่าง 4.79-4.89 อยู่ในระดับมากที่สุด

2. แบบทดสอบทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านประเมินคุณภาพความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3 ด้าน ประกอบด้วย แบบทดสอบสถานการณ์ 4 ด้าน ได้แก่ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการจัดการกับอารมณ์ รายการทดสอบสถานการณ์ด้านละ 6 ข้อ รวม 24 ข้อแบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 สรุปได้ว่าเป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพอยู่ในระดับ ใช้ได้ และแสดงว่ามีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3. แบบวัดพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครอง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านประเมินคุณภาพแบบวัดมีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 0.96 สรุปได้ว่า เป็นแบบวัดพฤติกรรมที่มีคุณภาพมีความสอดคล้องอยู่ในระดับใช้ได้ แสดงว่า มีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล 8 สัปดาห์ ดังนี้

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยปฐมนิเทศ ชี้แจงทำความเข้าใจ หลักการและเหตุผล ให้ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมายรับทราบ เพื่อปรับพื้นฐานเตรียมความพร้อมเด็กและผู้ปกครองในการรับรู้ความรู้ใหม่ และร่วมกันพัฒนา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณโดยการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะชีวิตวัดกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย บันทึกข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบวัดพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครอง จากการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 12 คน และดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพของพฤติกรรมความร่วมมือของนักเรียนและผู้ปกครองกลุ่มเป้าหมาย โดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและผู้ปกครอง การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ปกครองกลุ่มเป้าหมาย

3. ทดลองจัดการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ ที่สร้างขึ้นสัปดาห์ละ 3 วัน (วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์) รวมระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการใช้สารนิทัศน์ใน 4 สถานการณ์หลักดังนี้ การประชุมผู้ปกครอง การรายงานพัฒนาการเด็ก สมุดสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของทางโรงเรียน

4. เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ครบ 24 แผน ผู้วิจัยทำการประเมินทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยและประเมินพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครองหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยและแบบวัดพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา และค่าความเชื่อมั่น
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบสมมติฐานของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent T-Test)

สรุปผลการวิจัย

1. กิจกรรมการสร้างความร่วมมือโดยใช้สารนิทัศน์ 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การประชุม รายงานพัฒนาการเด็ก การสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน พบว่าหลังการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการในด้านพฤติกรรม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 4 กิจกรรมดังนี้

1) การประชุมผู้ปกครอง ก่อนการประชุม ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมค่อนข้างน้อย เมื่อทางโรงเรียนแจ้งการประชุมเพื่อรับทราบข้อราชการต่างๆ ของทางโรงเรียนโดยผู้ปกครองมักจะอ้างเหตุผลในการมาประชุม หลังการจัดกิจกรรมสารนิทัศน์ในกิจกรรมการประชุมผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมเพิ่มมากขึ้น มีการสอบถามและปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเด็ก อาสาสมัครเข้ามาช่วยเป็นวิทยากรในการเรียนรู้ของเด็ก แจ้งความประสงค์ในการสนับสนุนสิ่งของแก่ทางโรงเรียน

2) การรายงานพัฒนาการเด็ก ก่อนการจัดกิจกรรม ผู้ปกครอง ไม่คุ้นเคยกับขั้นตอนการทำกิจกรรม จึงไม่กล้าแสดงความคิดเห็นลงในสมุดรายงานพัฒนาการ หลังการจัดกิจกรรม เมื่อครูและผู้ปกครองประชุมเพื่อหาแนวทางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ครูทราบสาเหตุของผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองขอความช่วยเหลือในด้านการบันทึกข้อมูลลงในสมุดรายงานพัฒนาการของเด็ก จึงส่งผลให้ผู้ปกครองรายงานพัฒนาการเพิ่มขึ้น สามารถมองเห็นจุดที่ควรส่งเสริมหรือจุดที่ควรช่วยเหลือ ส่งผลให้สามารถให้ความช่วยเหลือ และปรับปรุงได้อย่างทันทั่วทั้งที่มีพื้นที่ให้คุณครูและผู้ปกครอง ได้แสดงความคิดเห็น ข้อชี้แนะหรือข้อกังวลเกี่ยวกับตัวเด็ก ช่วยให้เกิดความร่วมมือ ความเข้าใจและมีทิศทางในการดูแลเด็กไปในทางเดียวกัน ซึ่งส่งผลดีกับเด็ก

3) การสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน ก่อนการจัดกิจกรรมการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนพบว่า ผู้ปกครองไม่ให้ความสนใจกับข้อมูลการสื่อสารของครู โดยครูเป็นผู้ที่สื่อสารเพียงฝ่ายเดียว ไม่มีข้อมูลการตอบกลับจากทางบ้าน หลังการจัดกิจกรรมการสื่อสารของผู้ปกครอง พบว่า ครูรับทราบถึงพฤติกรรมของผู้ปกครอง มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างบ้านและโรงเรียน เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพิ่มมากขึ้น การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี กระตุ้นให้ผู้ปกครองท่านอื่นปฏิบัติซ้ำ ๆ เกิดความมั่นใจ และให้มีส่วนร่วมทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและเด็กเกิดการเรียนรู้มากขึ้น จึงส่งผลให้กิจกรรมการสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียนมีการสื่อสารเพิ่มขึ้น

4) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ก่อนการจัดกิจกรรม ในกิจกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน พบว่า จากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมทำกิจกรรมกับทางโรงเรียนจะเข้าร่วมเฉพาะการแจกเงินทุนการศึกษาเท่านั้น ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เมื่อโรงเรียนขอความร่วมมือผ่านช่องทางต่าง ๆ หลังการจัดกิจกรรมผู้ปกครองพูดคุยและแสดงความคิดเห็นเสนอคำตอบตามความคิดของตนเอง และในขณะทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้ปกครองอาสาสมัครในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งแบ่งปันสิ่งของ และเข้าร่วมทำกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

2. พฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สาร์นิทัศน์ พบว่า ผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือโดยเฉลี่ยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก หลังการทดลอง มีผลคะแนน ($\bar{X} = 89.50$) ระดับความร่วมมือดีมาก มีคะแนนกิจกรรมโดยเฉลี่ยเปลี่ยนแปลงขึ้น แสดงว่าผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือที่ดีขึ้นตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน และระดับคุณภาพคะแนนพฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครอง โดยรวมก่อนและหลังการทดลองจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือโดยใช้สารนิทัศน์

ประเมินกิจกรรม ร่วมมือ	พฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครอง									
	การประชุม ผู้ปกครอง		สมุดรายงาน พัฒนาการเด็ก		สมุดสื่อสาร ระหว่างบ้าน และโรงเรียน		การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมของ โรงเรียน		รวม	
	(12)		(20)		(40)		(32)		(104)	
	$\bar{X}$	ระดับ	$\bar{X}$	ระดับ	$\bar{X}$	ระดับ	$\bar{X}$	ระดับ	$\bar{X}$	ระดับ
หลังการทดลอง	10.42	ดี	16.67	ดีมาก	30.67	ดี	26.67	ดี	89.50	ดีมาก

3. หลังการจัดกิจกรรมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย พบว่า ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย จากการจัดกิจกรรมการสร้างร่วมมือของผู้ปกครองทุกด้าน มีค่าเฉลี่ย 63.92 โดยเรียงตามลำดับการเปลี่ยนแปลงจากมากไปน้อย คือ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านการตัดสินใจ 3) ด้านการแก้ปัญหา และ 4) ด้านการจัดการกับอารมณ์ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยโดยรวม ผ่านกิจกรรมการสร้างร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย

ประเมินทักษะ ชีวิต	ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย									
	การตัดสินใจ		การแก้ปัญหา		การสื่อสาร		การจัดการกับอารมณ์		รวม	
	(18)		(18)		(18)		(18)		(72)	
	$\bar{X}$	ระดับ	$\bar{X}$	ระดับ	$\bar{X}$	ระดับ	$\bar{X}$	ระดับ	$\bar{X}$	ระดับ
หลังการทดลอง	16.08	ดี	15.33	ดี	16.67	ดี	16.17	ดี	63.92	ดี

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษากิจกรรมการสร้างร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ พบว่า การจัดกิจกรรมการสร้างร่วมมือของผู้ปกครอง มี 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การประชุมผู้ปกครอง การรายงานพัฒนาการ การสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ส่งผลให้ผู้ปกครองมีการเข้าร่วมกิจกรรมสูงขึ้นในทุกด้าน ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ได้เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการสร้างร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้รับการประเมินคุณภาพเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ผลการประเมินอยู่ในระดับ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีคะแนนค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.58$, S.D.= 0.56) ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ผลและส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ปกครองได้สูงขึ้นจริง เนื่องจากแผนการจัด

กิจกรรมมีลำดับขั้นตอนกระบวนการในการจัดกิจกรรม และทุกลำดับขั้นตอนมีรูปแบบที่ชัดเจนเพื่อมุ่งเน้นส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมให้กับผู้ปกครองกิจกรรมการเรียนรู้มี 4 กิจกรรม ประกอบด้วย

1) การประชุม ผู้ปกครองได้เริ่มต้นเรียนรู้จากกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองครูชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันออกแบบวางแผน กิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยตกลงร่วมกันว่าครูและผู้ปกครองจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำดูแลช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์เพื่อส่งเสริม กระตุ้น ให้เด็กทุกคนได้ฝึกฝนด้วยตนเอง

2) การรายงานพัฒนาการ ผู้ปกครองได้ร่วมกันวางแผนที่วางไว้ โดยเลือกแนวทางปฏิบัติ เช่น การรายงานผ่านการเขียนบันทึกสั้น การรายงานผ่านโทรศัพท์ การรายงานผ่านการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ การเขียนข้อความให้ครูคัดลอกลงในสมุดรายงานพัฒนาการ

3) สมุดสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน ผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมกลุ่มย่อย สนทนาอภิปรายในกลุ่มและช่วยเหลือกัน ผ่านการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยเลือกแนวทางการปฏิบัติ เช่น การสาธิต การทดลอง การแสดงบทบาทสมมติ การลงมือปฏิบัติจริง มีการรวบรวมจัดระบบองค์ความรู้ข้อมูลนำเสนอด้วยวิธีการที่เหมาะสมหลากหลาย เช่น การพูดคุยโต้ตอบ การซักถาม ตอบคำถามการสนทนา การเล่าเรื่อง การวาดภาพ การจัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศผลงาน แฟ้มผลงานของเด็ก

4) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมดำเนินการ ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

2. พฤติกรรมความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ พบว่า จากข้อมูลการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมโดยใช้สารนิทัศน์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย ผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมทุกด้าน โดยเรียงลำดับการเปลี่ยนแปลงจากมากไปหาน้อย คือ (1) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (2) ด้านการสื่อสาร (3) ด้านอาสาสมัคร และ (4) ด้านการตัดสินใจ

1) พฤติกรรมความร่วมมือด้านการเรียนรู้ที่บ้าน โดยการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือระดับดีมาก สรุปได้ว่าโดยรวมผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือด้านการเรียนรู้ที่บ้าน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมต่อเนื่องหลายครั้ง เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกันอย่างมีกฎเกณฑ์ กติกา ข้อตกลงร่วมกัน การปรับตัวเข้าหากัน สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) ที่ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือของผู้ใหญ่ในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กผู้ปกครองจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้และสอดคล้องกับ พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2551) กล่าวถึงการเสริมสร้างการเรียนรู้ทั้งที่บ้าน โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดกิจกรรมโดยใช้สารนิทัศน์ซึ่งมีขั้นตอนกระบวนการการจัดประสบการณ์ร่วมกัน ทำให้ผู้ปกครองแลเห็นถึงความสำคัญของ

การทำกิจกรรม เริ่มเปิดใจพูดคุยและทดลองทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่บ้าน ผู้ปกครองเล่าถึงการทำกิจกรรมว่าเป็นกิจกรรมที่ดี ช่วยฝึกเด็กให้ลดจอโทรศัพท์ได้ ผู้ปกครองมีความยินดีในการทำกิจกรรมและเด็กชอบการทำกิจกรรมนี้มาก

2) พฤติกรรมความร่วมมือด้านการสื่อสาร โดยการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือระดับดี สรุปได้ว่าโดยรวมผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือด้านการสื่อสาร หลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง โรงเรียนจัดให้มีการพบปะระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทุก ๆ กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น โรงเรียนมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารกับผู้ปกครอง ด้วยวิธีการหลากหลาย สอดคล้องกับแนวคิดของ Epstein (Epstein, 1995, pp. 701-705) ที่ว่า การติดต่อสื่อสารเป็นความรับผิดชอบพื้นฐานของโรงเรียน ได้แก่ การติดต่อสื่อสารจากโรงเรียนสู่บ้าน และการติดต่อสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียน ถ้าหากโรงเรียนไม่เปิดโอกาสแล้วการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับครอบครัวย่อมเกิดขึ้นหรือมีประสิทธิภาพ

3) พฤติกรรมความร่วมมือด้านอาสาสมัคร โดยการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครอง โดยใช้สารนิทัศน์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือในระดับดี สรุปได้ว่าโดยรวมผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือด้านอาสาสมัคร หลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง จากการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในสัปดาห์ที่ 1 แผนการเรียนรู้ที่ 1-3 ผู้ปกครองยังขาดความร่วมมือในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก ไม่กล้าเปิดใจเข้าร่วมหรือแสดงบทบาทมาก กิจกรรมผู้ปกครองมีการปรับตัว เริ่มทำงานร่วมกัน และมีข้อตกลงในการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ที่ว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการจัดในลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ต้องพึ่งพาผู้ปกครอง ร่วมมือและประสานงานระหว่างผู้ปกครองในการเลี้ยงดูให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันจะทำให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนภรณ์ ยาประเสริฐ (2566) กล่าวว่า ครูต้องคอยชี้แนะแนวทางตามความเหมาะสม ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายได้มีบทบาทในการบริหารการจัดการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถนำไปต่อยอดได้

4) พฤติกรรมความร่วมมือด้านการตัดสินใจ โดยการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือในระดับดี สรุปได้ว่าโดยรวมผู้ปกครองมีพฤติกรรมความร่วมมือด้านการสื่อสาร หลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง ผู้ปกครองร่วมประชุมกับโรงเรียนทุกครั้ง และผู้ปกครองมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นทุกครั้งที่โรงเรียนเปิดโอกาส สอดคล้องกับ อภิญา เวชชัย (2551) ที่ได้เสนอแนวทางการสร้างสัมพันธภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมระหว่างโรงเรียนและครอบครัวว่า ครูและบุคลากรในโรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะ 2 ทางคือการเปิดโอกาสและสร้างเงื่อนไขให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Daniel and Rayna (Daniel & Rayna, 1996, pp. 142-

143) ที่พบว่า การที่ผู้ปกครองจะเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับโรงเรียนในทันทีนั้น อาจเป็นไปได้ เพราะแนวคิดและความสัมพันธ์ที่มีต่อโรงเรียนอาจยังมีความแปลกแยก ห่างเหิน และไม่สามารถกำหนดบทบาทตนเองที่เหมาะสมได้ในทันที จึงควรสร้างสัมพันธภาพ เหมาะสมก่อน ซึ่งการสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสมเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่าย

3. หลังการจัดกิจกรรมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กทักษะชีวิตสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมทุกด้านโดยเรียงตามลำดับการเปลี่ยนแปลงจากมากไปน้อย คือ (1) ด้านการสื่อสาร (2) ด้านการตัดสินใจ (3) ด้านการแก้ปัญหา และ (4) ด้านการจัดการกับอารมณ์

1) ทักษะชีวิตด้านการสื่อสารของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ พบว่า เด็กมีคะแนนทักษะชีวิตด้านการสื่อสาร เฉลี่ย 16.67 คิดเป็นร้อยละ 67.08 อยู่ในระดับดี สรุปได้ว่าโดยรวมเด็กมีความสามารถในการสื่อสารของเด็กปฐมวัย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง พบว่า เป็นกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจของเด็กทำให้เด็กอยากรู้อยากเห็น และสนใจในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ โดยธรรมชาติของเด็กเมื่อเด็กอยากรู้ที่เกิดพฤติกรรมสื่อสาร โดยการตั้งใจฟังว่ากิจกรรมจะเป็นอย่างไรบ้าง สอดคล้องกับ ภัสวดี นิติเกษตรสุนทร (2556) กล่าวว่า เด็กเรียนรู้ด้วยการพัฒนาผ่านทางสัญลักษณ์ จากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและเข้าใจวัฒนธรรม พัฒนาการทางภาษาและการสื่อสารนี้เป็นทางนำไปสู่การรู้หนังสือของเด็ก สอดคล้องกับ วรนาท รักสกุลไทย และนฤมล เนียมหอม (2555) กล่าวว่า การรับสารด้วยการฟัง เด็กเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการเริ่มจากความคุ้นเคยจากการได้ยิน ได้ฟัง การพูดคุยสนทนา เด็กเริ่มเรียนจากภาษาง่าย ๆ เรียนรู้การใช้คำศัพท์ ตามด้วยการใช้ประโยค ครูสอนภาษาของเด็กคือพ่อแม่ เสียงแรกที่เด็กได้ฟัง คือ เสียงจากพ่อแม่ การยอมให้ของพ่อแม่ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษา การพูด และสนทนากับเด็ก คือ การสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัย

2) ทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ พบว่า เด็กมีคะแนนทักษะชีวิตด้านการตัดสินใจ เฉลี่ย 16.08 คิดเป็นร้อยละ 61.88 อยู่ในระดับดี สรุปได้ว่าโดยรวมเด็กมีความสามารถในการตัดสินใจของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง พบว่า เด็กเรียนรู้ที่จะปรับตัวที่จะอยู่ร่วมทำกิจกรรมกับเพื่อนได้ ตัดสินใจในเรื่องที่เป็นปัญหาของตนเองได้ สอดคล้องกับ Piaget (1972) ที่กล่าวว่าพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กเป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์กับการลงมือปฏิบัติ พัฒนาการของเด็กปฐมวัยอายุ 5-6 ปี เด็กรู้จักสังเกตเห็นความแตกต่างทำให้ความคิดพัฒนาถึงขั้นรู้คิด เปรียบเทียบ แยกวัตถุออกเป็นหมวดหมู่ได้ คิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2551) ได้ให้เด็กปฐมวัยได้วิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม ช่วยฝึกทักษะการรู้คิดเพื่อให้เด็กได้ฝึกการประเมินการคิดและพฤติกรรมของตนเองที่ได้กระทำไป เด็กเรียนรู้ถึงการฟังและเกื้อกูลกัน เห็นอกเห็นใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เคารพสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน ประสบความสำเร็จร่วมกัน

3) ทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ พบว่า เด็กมีคะแนนทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหา เฉลี่ย 15.33 คิดเป็นร้อยละ 53.94 อยู่ในระดับดี สรุปได้ว่าโดยรวมเด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง เด็กจะแสดงความคิดเห็น เสนอคำตอบตามความคิดของตนเอง เด็กจะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ผู้ปกครองใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นแก้ปัญหาาร่วมกัน หลังจากที่ได้รับ การฝึกฝนทักษะต่างๆ ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนเสร็จสิ้นครบทุกแผน เด็กสามารถแสดง ความสามารถคิดแก้ปัญหาตามความคิดของกลุ่ม โดยยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มแก้ปัญหาตาม สถานการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งทิพย์ ศรีสิงห์ และ พรสุดา เพ็ชรเลิศ (2560) ที่ให้ครูผู้สอนและ ผู้ปกครองเป็นผู้คอยสนับสนุนให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นแก้ปัญหาอย่างหลากหลายการดำเนินการตามขั้นตอน กระบวนการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สารนิทัศน์จึงเป็นแนวทางการส่งเสริมทักษะชีวิตการคิด แก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ดี

4) ทักษะชีวิตด้านจัดการกับอารมณ์ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือ ของผู้ปกครองโดยใช้สารนิทัศน์ พบว่า เด็กมีคะแนนทักษะชีวิตด้านการจัดการกับอารมณ์ เฉลี่ย 16.17 คิดเป็น ร้อยละ 53.94 อยู่ในระดับดี สรุปได้ว่าโดยรวมเด็กมีความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของเด็กปฐมวัยหลัง การทดลองสูงกว่าก่อน การทดลอง จากการใช้แผนการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือของผู้ปกครองโดยใช้ สารนิทัศน์ พบว่า ทักษะทางอารมณ์ จิตใจภาวะทางอารมณ์จิตใจนับเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาเด็ก อารมณ์เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาวะของเด็กในการดำรงชีวิตและการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เด็กที่สามารถ ควบคุมและจัดการกับอารมณ์อย่างเหมาะสมจะเข้ากับเพื่อนและมีความสามารถทางสังคมมากกว่าเด็กที่ไม่ สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้สอดคล้องกับ กุลยา ดันติผลาชีวะ (2551) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์ที่เด็ก ได้รับจากการสอนอย่างสม่ำเสมอด้วยเหตุผล จะทำให้เด็กซึมซับเกิดการรับรู้ ความรู้สึทางจิตใจ และ ทางสังคม ทำให้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) การจัดกิจกรรมทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย ครูผู้สอนต้องเข้าใจ ธรรมชาติ และ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กปฐมวัย ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่าง เต็มความสามารถ ยืดหยุ่นกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

2) การพัฒนาความร่วมมือของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย ครูต้องมีหัวใจ บริการในการติดต่อประสานกับผู้ปกครอง โดยการปรึกษาทั้งกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และรายบุคคลให้ความรู้แก่ ผู้ปกครอง

3) การดำเนินการเก็บหลักฐานที่สะท้อนร่องรอยการเรียนรู้ของเด็กและการจัดเก็บหลักฐานนั้นๆ อย่างเป็นระบบ สามารถลดภาระงานครูและเวลาในการทำเอกสารเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้

4) การจัดเตรียมสถานที่ สภาพแวดล้อม สื่อวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสม หลากหลายและเพียงพอ กับความต้องการของเด็ก ผู้ปกครองควรสร้างบรรยากาศการจัดกิจกรรมที่อบอุ่น ใกล้ชิดกับเด็ก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมสารนิทัศน์ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น ด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านสมาธิของเด็ก ปฐมวัย เป็นต้น

2) ควรมีการศึกษาการส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย โดยเน้นทักษะชีวิตประจำวันของเด็ก ให้เด็กได้รับการฝึกฝนให้ช่วยเหลือตนเองในวัตรประจำวัน

3) ควรมีการศึกษาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น ทักษะทางกาย ทักษะทางอารมณ์ ทักษะด้านสังคม เป็นต้น

4) ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมการสร้างความร่วมมือโดยใช้สารนิทัศน์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ.(2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เบรนเนนสปีคส์.

พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2563). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชร ฝอยอิน. (2560). *เอกสารการสอนชุดวิชา การจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย*.

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.

พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2552). *การวางแผนกลยุทธ์และการวิเคราะห์โครงการ*. ซีเอ็ดดูเคชั่น.

ภัสวลี นิติเกษตรสุนทร. (2556). *ทฤษฎีและพฤติกรรมการศึกษา*. ศูนย์หนังสือ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.

มานิตา ลีโทชวลิต อรรถนุพรรณ. (2561). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย

ในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 46(4), 286-299.

รัตนภรณ์ ยาประเสริฐ และคณะ.(2566). การวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยของ

โรงเรียนในอำเภอไชยปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3.

วารสารและงานวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 13(3),44-59.

- รุ่งทิพย์ ศรสิงห์ และคณะ. (2560). การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โดยใช้เกมการศึกษา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 11(1), 92 - 104.
- โรงเรียนบ้านหนองบะโคกสว่าง. (2565). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองบะโคกสว่าง อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น. โรงเรียนบ้านหนองบะโคกสว่าง.
- วรนาท รักสกุลไทย และ นฤมล เนียมหอม. (2555). การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านภาษาใน ประมวลสาระชุดวิชา การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 8-15. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2551). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เรา-รู้เขา)* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- อภิญญา เวชยชัย. (2551). *การพัฒนาระบบการคุ้มครองเด็กในสังคมไทย*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Daniel, U.L. and Rayna, F.L. (1996). *Home environment, the family and cognitive development society and education (9th ed.)*. Simon & Schuster.
- Epstein, J. (1995). School/family/community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76, 701-712.
- Piaget, J. (1972). Intellectual evolution for adolescence to adulthood. *Hunman Development*, 15(1): 40-47.
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in society: The developmental of higher psychological process*. Cambridge, Harvard University Press.